

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Opěrná soustava - stavba a složení kostí

Metodický list

zápisový list pro práci v hodině

spojování pojmů a obrázků - druhy kostí, typy kostních spojení, typy kloubů

popis obrázků - stavba kosti, stavba kloubu

námět pro dcv - růst kostí

Ucelený soubor pracovních listů je určen především k doplnění práce v hodinách. Cílem sady je spojit tradiční zápisy v sešitech s procvičováním a nákresy bez ohledu na žákovy výtvarné schopnosti a bez nutnosti zakupovat další pracovní sešity nebo vlepat. Grafická úprava umožňuje žákům vpisovat po straně své poznámky nebo upomenutí na úkoly a testy.

Sada listů je zpracována k oboustrannému kopírování pro žáky, metodický list je vždy označen jako nultý a stejně jako poslední list s uvedenými zdroji informací a obrázků slouží pouze potřebám vyučujících.

Řešení je vždy v samostatném souboru včetně dalších potřebných poznámek.

Seznam ikon použitých v sadě pracovních listů.

zapamatuj si

práce s textem

procvičuj nebo vyřeš

skupinová práce

test

prezentuj před spolužáky

příprav doma

laboratorní práce

praktická cvičení

Soubor pracovních listů je zpracován s ohledem na požadavky RVP ZV zpracované ve školním vzdělávacím programu Normální škola.

Soubor pracovních listů zhruba odpovídá řazení témat v učebnici Ekologický přírodopis pro 8.ročník základní školy, Kvasničková a kol., Fortuna, 2008

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Opěrná soustava

Stavba a složení kostí

Na příkladech dolož různé tvary kostí.

Popiš stavbu kosti a předveď na jednoduchém nákresu.

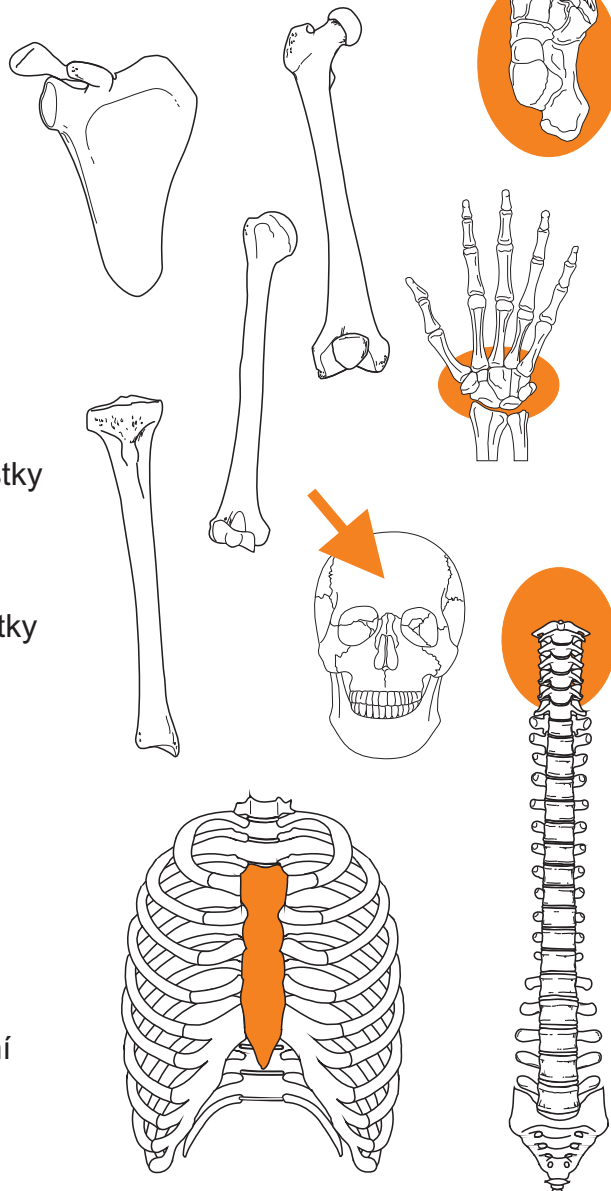
Jakým způsobem kosti rostou do délky a do šířky?

Na příkladech dolož způsoby spojení kostí.

Spoj šipkou názvy kostí s jejich obrázky.

- PLOCHÉ KOSTI
- lopatka
  - kost čelní
  - hrudní kost
- KRÁTKÉ KOSTI
- zápěstní kůstky
  - krční obratel
  - zánártní kůstky
- DLOUHÉ KOSTI
- kost pažní
  - kost holenní
  - kost stehenní

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Stavba kosti

Popiš náčrtek znázorňující stavbu kosti.

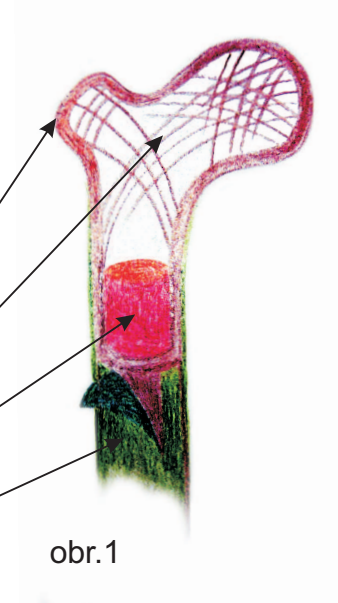

---

obr. 1

Okostice

blána pokrývající celou kost bohatě zásobena ● .....

● .....

růst kostí do .....

Růst kostí

Během nitroděložního života jsou založeny vazivové nebo chrupavčité základy kostí. Kostí rostou a vytvrzují se procesem nazývaným **osifikace**.

Do délky rostou dlouhé kosti z **růstových chrupavek**, které se uzavírají u dívek kolem 16.roku, u chlapců kolem 18.

Zakroužkuj složky potravy, které jsou důležité (kromě základních živin) pro správný růst kostí.

vápník   vitamín D   kyselina mléčná   chlor
vitamín C   fosfor   železo

Vyhledej a jednoduše zakresli ve čtyřech fázích růst dlouhých kostí do délky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Spojení kostí

Rozhodni, ve kterých případech se jedná o spojení kostí pevné nebo pohyblivé.

srůst křížových obratlů do kosti křížové

PEVNÉ SPOJENÍ KOSTÍ

kloubní spojení

spojení kostí lebky **vaziven**

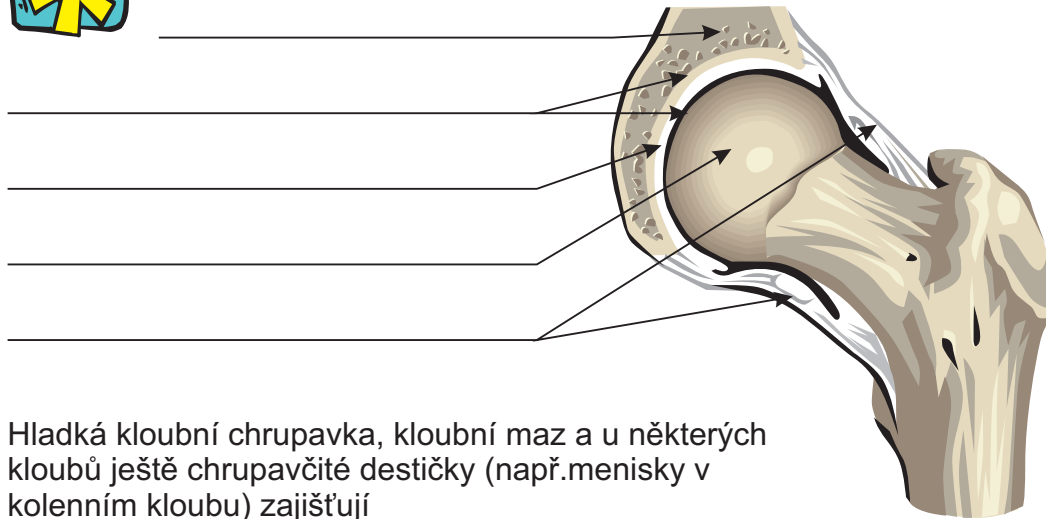
spojení žeber a hrudní kosti **chrupavkou**

POHYBLIVÉ SPOJENÍ KOSTÍ

Stavba kloubu

Popiš stavbu kloubu a doplň o důležité poznámky.

Hladká kloubní chrupavka, kloubní maz a u některých kloubů ještě chrupavčité destičky (např. menisky v kolenním kloubu) zajišťují

Typy kloubů dle tvaru

Spoj správně příklad kloubu a jeho typ.

SEDLOVÝ

KULOVITÝ

loketní kloub

ramenní kloub

spojení článků prstů

KLADKOVÝ

spojení kosti křížové s pánví

VÁLCOVÝ

spojení palce se zápěstními kůstkami

NERAVIDELNÝ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Použitá literatura a další zdroje

KVASNIČKOVÁ, Danuše. Ekologický přírodopis : pro osmý ročník základní školy. 3.upravené vydání. Praha : Fortuna, 2008. 112 s. ISBN 176-1027/3-08

DOBRORUKA, Luděk, J. Přírodopis III : pro 8.ročník základní školy. 2. vydání. Praha : Scientia, 1999. 159 s. ISBN 80-7183-246-4

Sada vektorových obrázků pro Corel 8 (Clipart (neoznačené obrázky)

Scanované obrázky, ručně kreslené autorkou listů (obr.1)